

CẨN THẬN KHI BỊ CÔN TRÙNG ĐỐT
AVOIDING TICKS AND SPIDER BITES

NSW Multicultural Health Communication Service

website: [www.http://mhcs.health.nsw.gov.au](http://mhcs.health.nsw.gov.au)

e-mail: mhcs@doh.health.nsw.gov.au

phone: (02) 9382 8111

CẨN THẬN KHI BỊ CÔN TRÙNG ĐỐT

AVOIDING TICKS AND SPIDER BITES

Dang vui vẻ thơ thẩn đi dạo trong rừng hay trong vườn, quý vị ít ngờ được mình có thể biến thành nạn nhân của những loài côn trùng nguy hiểm. Sau đây là những lời khuyên nhằm giúp quý vị tránh những loại côn trùng này, hoặc giả trong trường hợp không may bị chúng đốt hay chích thì phải làm gì:

■ 'Ve' chó (ticks)

Đi du ngoạn ngoài trời, trong rừng, hoặc nhà ở gần những nơi có bụi rậm, gần chỗ có bãi cỏ cao, quý vị nên để ý tránh 've' chó. Đây là loài côn trùng thích chui vào da súc vật hay người để hút máu. 'Ve' khi hút máu, thường nhả vào cơ thể nạn nhân một loại chất độc có tác dụng làm cho bắp thịt bị yếu, mắt bị mờ, khiến nạn nhân choáng váng, tê liệt, có khi còn làm cho người bị đốt thiệt mạng nữa. 'Ve' có loại nhỏ li ti như đầu kim, nhưng cũng có loại lớn như đầu ngón tay út.

Cách hay nhất để tránh bị 've' hút máu là quý vị nên mặc quần dài (nhét ống quần vào trong giày hay vớ), mặc áo sơ mi dài tay và đội mũ (nếu chui vào bụi rậm). Sau khi đi dạo về, cả nhà nên giúp nhau kiểm soát xem có bị 've' bám vào người không (đặc biệt là những khu vực như đầu, nách, háng, v.v...). 'Ve' thường chui vào vết sưng, do đó, quý vị nên cẩn thận xem xét chỗ sưng trên cơ thể mình.

Cách hay nhất để kéo 've' ra là dùng một cái nhíp, kẹp vào đầu 've', nhẹ nhàng kéo ra. Đừng vặn, cũng đừng giựt mạnh, vì đầu 've' có thể bị đứt khi vẫn còn nằm trong da của mình. Cũng đừng dùng những thứ như rượu cồn, thuốc rửa móng tay hoặc bất cứ hóa chất nào khác để giết 've' trước, rồi mới dùng nhíp kéo đầu 've' ra, vì làm như vậy có thể khiến cho 've' nhả hết nọc độc vào người quý vị trước khi chết. Sau khi lấy 've' ra rồi, quý vị nên rửa tay và sát trùng chỗ vết thương cũng như nhíp.

■ Nhện mình thon (funnelweb spider)

Đây là loài nhện độc nguy hiểm nhất thế giới. Nhện mình thon thường sống ở những khu vực thuộc tiểu bang NSW, kể cả những vùng như Blue Mountains, và vùng duyên hải ở phía bắc như Newcastle hay phía nam như Nowra. Mặc dù trong số những người bị nhện cắn, chỉ có một số bị thiệt mạng, nhưng loài nhện này rất nguy hiểm, đặc biệt là đối với trẻ em. Khi bị nhện mình thon cắn, nạn nhân thấy đau đớn, toát mồ hôi, ói mửa, khó thở, các bắp thịt co giựt.

Nhện mình thon thường xuất hiện vào mùa hè hay mùa thu là lúc chúng đi tìm "bạn tình", hoặc giả hang ổ của chúng bị ngập nước mưa hay chỗ ở bị động vì bị đào hay bị xịt thuốc. Muốn tránh bị nhện cắn, quý vị nên giữ cho vườn tược sạch sẽ, tránh cho nhện dừng làm tổ trong đồng rác hay gạch, đá vụn trong vườn. Đừng để giày dép hay quần áo ở ngoài trời (vào mùa nhện xuất hiện, trước khi mặc quần áo hay mang giày, quý vị nên kiểm soát cẩn thận), và nên nhớ, nhện có thể sống trong nước hồ bơi vài ngày.

Nhiều người thấy trong vườn có những hang nhỏ có tơ nhện, thường tự hỏi không biết có phải đó là ổ nhện mình thon không?

Đây là một chi tiết quan trọng, quý vị cần nhớ: nếu tơ nhện chỉ giăng gọn trên miệng hang không thôi, thì đó là loại nhện thường, không nguy hiểm; tuy nhiên, nếu tơ nhện không những chỉ giăng chung quanh miệng hang mà còn giăng lan sang những hang khác gần đó, thì đó là nhện mình thon.

Nếu trong nhà có người bị nhện mình thon cắn, quý vị nên dùng một băng vải có bản rộng, quấn thật chặt không những chỉ có vết thương không thôi, mà còn quấn dài lên trên hay xuống những phần khác của cơ thể nữa. Sau đó, dùng một cái nẹp gỗ, nẹp vào chỗ bị cắn để tránh cho nạn nhân khỏi di động, và chở vào bệnh viện lập tức. Nếu có thể, quý vị nên bắt nhện, đem theo.

■ Nhện đốm đỏ (redback spider)

Loại này thường nhỏ (dài chưa đầy một phân), trên lưng có đốm màu đỏ hay màu cam, sống ở khắp nơi trên nước Úc. Nhện đốm đỏ thích sống ở những nơi tối tăm, khô ráo, như dưới gầm nhà, trên kèo nhà, v.v... Khi đi vào rừng, quý vị thường thấy nhện sống trong những khúc cây khô, hay trốn sau lớp vỏ cây. Nếu bị nhện đốm đỏ cắn, dùng nước đá chườm lên vết thương và đi bác sĩ gấp.

■ Bọ cạp và rết

Ở Úc những loại này lại không độc. Tuy nhiên, vết chích thường bị sưng và đau đớn. Khi bị chích quý vị nên dùng nước đá để chườm lên vết thương cho bớt đau ♦

Địa chỉ và số điện thoại tại các nơi nêu trên hoàn toàn chính xác trong lúc bài này được viết. Tuy nhiên vì các chi tiết này thường thay đổi, muốn cho chắc chắn xin quý vị xem lại trong niên giám điện thoại.